

Minister Finansów i Gospodarki

Warszawa, 5 marca 2026 roku

Sprawa: 13 interpelacji Posła Mariusza Kałużnego w sprawie inwestycji rządowych i ministerialnych w wybranych miastach i powiatach województwa kujawsko-pomorskiego
Znak sprawy: od nr FG6.054.1.2026 do nr FG6.054.13.2026
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na 13 interpelacji Pana Posła Mariusza Kałużnego o numerach od 14445 do 14457, w sprawie inwestycji rządowych i ministerialnych w wybranych miastach i powiatach województwa kujawsko-pomorskiego, przekazuję następujące informacje.

Na wstępie należy wskazać, że Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych¹ był próbą odpowiedzi na wcześniej wprowadzone zmiany w systemie podatkowym, negatywnie wpływające na budżety jednostek samorządu terytorialnego, potęgujące straty wywołane pandemią COVID-19. Wdrożenie ww. programu miało charakter doraźny i tylko w pewnym stopniu pozwoliło zmiętygować straty JST w kolejnych latach obowiązywania zmienionych przepisów. Warto zauważyć, że przyjęte, doraźne, rozwiązania oznaczały, że środki kierowane były na konkretne rodzaje/obszary inwestycji, określone centralnie w ww. programie.

Należy też pamiętać, że w związku z charakterem wsparcia - czyli wypłatą środków ex post - ciężar realizacji tych wydatków i spłaty zobowiązań (zaciągniętych w związku z koniecznością pozyskania kapitału na realizację tych zobowiązań przez Fundusz Przeciwdziałania COVID-19) przypada na lata 2023-2026 dla większości

¹ analogicznie Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych oraz Rządowy Program Odbudowy Zabytków

wypłat z programu oraz 2026-2035 dla wykupu przez Skarb Państwa wyemitowanych obligacji BGK na realizację wydatków FPC-19. Fundusz Przeciwdziałania COVID-19 nie ma własnych źródeł finansowania, co oznacza, że obecny Rząd zapewnia środki na realizację tych zobowiązań.

Realną odpowiedzią na ww. niekorzystne zjawiska dla JST jest przyjęta przez Sejm RP nowa ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Reforma dochodów JST wprowadzona ustawą z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 1572 i 1717) miała na celu wprowadzenie do porządku prawnego regulacji zapewniających stabilny system finansowania JST oraz zwiększenie dochodów JST w sposób systemowy. Samorządy, już na etapie konstruowania projektu budżetu na rok przyszły, jak również opracowywania wieloletniej prognozy finansowej wiedzą jakimi środkami, ustalonymi według obiektywnych kryteriów i zasad, mogą dysponować i ile środków mogą przeznaczyć na zadania bieżące i inwestycyjne. Należy podkreślić, iż intencją wprowadzanych zmian – zgodnie z postulatami strony samorządowej – było to, aby jednostki samorządu terytorialnego same decydowały o rodzaju inwestycji, które chcą realizować.

Łączny skutek finansowy, wynikający z nowej ustawy, jest dla jednostek samorządu terytorialnego pozytywny i oznacza zwiększenie ich dochodów o **24,8 mld zł** w roku 2025, w stosunku do dochodów obliczonych na ten sam rok według systemu obowiązującego do końca 2024 r., a w perspektywie najbliższej dekady szacuje się, że dochody JST wzrosną o ponad **345 mld zł**.

Niezależnie od powyższego, odnosząc się do pytań o uruchomione i realizowane programy rządowe we wskazanych jednostkach samorządu terytorialnego województwa kujawsko-pomorskiego, przedstawiam następujące informacje na podstawie danych przekazanych przez poszczególnych Ministrów.

- I. Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, realizuje programy polityki rodzinnej, w ramach których zakwalifikowano do udzielenia dofinansowania podmioty ze wskazanych w interpelacjach miast i powiatów:
 - Program rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 Aktywny Maluch 2022–2029;
 - Resortowy program rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 Aktywny Dzienny Opiekun w Gminie 2025;
 - Resortowy program „Aktywne Place Zabaw” 2025.

W 2026 roku wymienione wyżej inicjatywy będą kontynuowane.

Dodatkowo w ramach polityki społecznej Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, wspierając samorządy w wypełnianiu ich ustawowych zadań z zakresu pomocy społecznej w 2026 roku, podjął decyzję o kontynuacji programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”.

W ramach działania 1.4 programu pn. „Rozwój domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży” o dofinansowanie mogą ubiegać się samorządy powiatowe. Wnioski o środki finansowe mogą dotyczyć utworzenia nowego domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży bądź dofinansowania istniejącego domu, skutkującego utworzeniem nowych miejsc w placówce lub podniesieniem standardu świadczonych w niej usług.

Rozszerza się też dostępność usług w środowiskowych domach samopomocy poprzez rozwijanie sieci ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Corocznie na ten cel przekazywane są środki rezerwy celowej budżetu państwa. W ramach tego zadania realizowane jest także działanie 3.2

wskazanego programu, dotyczące rozwoju sieci środowiskowych domów samopomocy, w tym rozwój bazy całodobowej w jednostkach już funkcjonujących, z przeznaczeniem dla osób z niepełnosprawnością sprzężoną oraz osób ze spektrum autyzmu.

W ramach działania 4.4 programu pn. „Rozwój sieci mieszkań treningowych i wspomaganych dla osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności” przewidziano wsparcie finansowe z rezerwy budżetu państwa dla jednostek samorządu terytorialnego szczebla gminnego i powiatowego. Rozwój sieci mieszkań treningowych i wspomaganych może obejmować zarówno tworzenie mieszkań w lokalach należących do jednostek samorządu terytorialnego, jak i ewentualną budowę budynku czy zakup pomieszczenia - przy zachowaniu zasady racjonalnego wydatkowania środków publicznych.

II. Minister Klimatu i Środowiska w 2025 roku realizował następujące programy:

– Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021–2027 (FEnIKS)

Program FEnIKS rozpoczął się przed 2025 r., jednak nadal ogłaszane są w nim kolejne nabory, obejmujące szeroki zakres działań istotnych z perspektywy jednostek samorządu terytorialnego. W 2025 r. w ramach programu FEnIKS ogłoszono łącznie 28 naborów wniosków. Nabory obejmowały kluczowe obszary tematyczne:

- a) Gospodarka wodno-ściekowa (np. rozbudowa i modernizacja sieci, oczyszczalnie);
- b) Efektywność i infrastruktura energetyczna (m.in. termomodernizacje budynków użyteczności publicznej, instalacje OZE);
- c) Gospodarka odpadami i GOZ (zapobieganie powstawaniu odpadów, recykling, instalacje komunalne);
- d) Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu (m.in. błękitno-zielona infrastruktura, renaturyzacja, bioróżnorodność).

Nabory FEnIKS mają zasięg ogólnokrajowy i charakter horyzontalny. Oznacza to, że nie są dedykowane jednemu powiatowi, lecz jednostki ze wskazanych w interpelacji powiatów (gminy, powiat, ich związki i spółki komunalne) mogą aplikować o środki, o ile spełnią warunki kwalifikowalności określone w dokumentacji naborów. Informacje o naborach ogłoszonych w roku 2025 są dostępne na stronach instytucji wdrażających odpowiedzialnych za ogłaszanie postępowań naborowych. W przypadku programu FEnIKS są to Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Instytut Nafty i Gazu - Państwowy Instytut Badawczy;

– Program Priorytetowy „Czyste Powietrze”

W 2025 r. uruchomiona została nowa odsłona Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze” a wraz z nią Ogólnopolski System Operatorów. Operatorzy wspierają beneficjentów na każdym etapie realizacji przedsięwzięcia – od decyzji o modernizacji, poprzez realizację inwestycji, aż po jej rozliczenie. Do zadań Operatora należy także identyfikacja gospodarstw domowych dotkniętych ubóstwem energetycznym oraz osób wymagających wsparcia w przeprowadzeniu termomodernizacji. Funkcję operatora pełnią wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej (WFOŚiGW) w celu zapewnienia dostępu do wsparcia w całym kraju. Operatorem Programu może zostać również gmina. W ramach porozumień operatorskich gminy otrzymują wynagrodzenie za każdy zrealizowany wniosek w PPCP oraz zyskują większą kontrolę nad realizacją

Programu na swoim terenie. Porozumienia zawierane między WFOŚiGW a gminami pozwalają na zwiększenie bezpośredniego wsparcia finansowego jednostek samorządowych, niezależnie od regionu, proporcjonalnie do liczby obsłużonych wniosków;

- Programy priorytetowe uruchomione przez NFOŚiGW w 2025 r. W 2025 r. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej uruchomił szereg programów priorytetowych wspierających inwestycje jednostek samorządu terytorialnego i ich podmiotów zależnych w takich obszarach jak: efektywność energetyczna i OZE, gospodarka odpadami i GOZ, odnawialne źródła ciepła (w tym zeroemisyjne), gospodarka wodno-kanalizacyjna, retencja i adaptacja do zmian klimatu, jakość powietrza, a także bioróżnorodność. Wykaz programów priorytetowych NFOŚiGW uruchomionych w 2025 r. przedstawia się następująco:
 - a) Gospodarka wodno-ściekowa poza granicami aglomeracji;
 - b) NaszEauto;
 - c) Wsparcie zakupu lub leasingu pojazdów zeroemisyjnych kategorii N2 i N3;
 - d) Wsparcie budowy lub rozbudowy ogólnodostępnej stacji ładowania dla transportu ciężkiego”;
 - e) Budowa/rozbudowa sieci elektroenergetycznych na potrzeby ogólnodostępnych stacji ładowania dużych mocy;
 - f) Usuwanie nielegalnie nagromadzonych odpadów;
 - g) Przestrzeń dla Przyrody Cz. 2 W stronę zielonej turystyki: zeroemisyjny transport w parkach narodowych;
 - h) Budowa lub modernizacja sieci dystrybucyjnych energii elektrycznej na obszarach wiejskich w celu przyłączenia nowych źródeł OZE;
 - i) Ciepłownictwo Powiatowe Inwestycja B1.1.1 (dotacja) - środki KPO.Programy NFOŚiGW mają zasięg ogólnopolski, co oznacza że JST z obszaru wskazanego w interpelacjach mogą składać wnioski zgodnie z zasadami i kryteriami określonymi w dokumentacji programowej.

W 2026 r. będą ogłaszane kolejne nabory wniosków o dofinansowanie w ramach programu FEnIKS 2021-2027. Szczegółowe zestawienie planowanych postępowań zawiera Harmonogram naborów wniosków, który jest na bieżąco aktualizowany oraz dostępny m.in. na stronie internetowej Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej.

W 2026 r. planowana jest również kontynuacja Programu „Ciepłe Mieszkanie”. Jego celem jest wymiana nieefektywnych źródeł ciepła („kopciuchów”) oraz poprawa efektywności energetycznej w budynkach wielorodzinnych, w tym w lokalach należących do najemców komunalnych oraz we wspólnotach. Obecnie NFOŚiGW prowadzi ewaluację programu i ustala jego nowe ramy, tak aby dostosować go do aktualnie obowiązujących przepisów. Decyzja o ogłoszeniu trzeciego naboru do Programu „Ciepłe Mieszkanie” zostanie podjęta po zakończeniu tych prac.

NFOŚiGW rozpoczął również konsultacje społeczne projektów programów priorytetowych w ramach Funduszu Modernizacyjnego. Konsultowane są programy dotyczące poprawy efektywności energetycznej budynków szpitalnych, budynków mieszkalnych wielorodzinnych na terenach wiejskich oraz obiektów edukacyjnych. Po zakończonych konsultacjach, akceptacji Rady Nadzorczej NFOŚiGW i po pozytywnej decyzji Europejskiego Banku Inwestycyjnego, wskazane programy mogą zostać uruchomione. Konsultacje potrwać od 15.01.2026 r. do 28.01.2026 r. Lista wszystkich projektów programów priorytetowych realizowanych w ramach Funduszu

Modernizacyjnego, wraz z podanymi terminami konsultacji oraz sposobem przekazywania uwag, jest dostępna na stronie:

<https://www.gov.pl/web/funduszmodernizacyjny/konsultacje>

III. Szczegółowe informacje o wieloletnich programach dotyczących rozwoju kolei, realizowanych przez Ministra Infrastruktury zostały zamieszczone na stronie Ministerstwa Infrastruktury:

<https://www.gov.pl/web/infrastruktura/programy-rozwoju-kolei1>.

Ponadto, 12 stycznia 2026 r. podpisany został Pakt Kolejowy dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego dotyczący współpracy i współdziałania Ministra Infrastruktury, PKP PLK S.A. i Województwa Kujawsko-Pomorskiego w zakresie rozwoju infrastruktury kolejowej w regionie Kujaw i Pomorza. Strony Paktu Kolejowego wyraziły wolę współpracy w celu rozwoju infrastruktury umożliwiającej realizację kolejowych przewozów wojewódzkich i międzywojewódzkich oraz pozyskania środków finansowych na ten cel. Należy również podkreślić, że w ramach Krajowego Programu Kolejowego na terenie województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2025-2026 realizowane były oraz są inwestycje:

- Prace na odcinku Maksymilianowo – Kościerzyna - inwestycja realizowana do 2029 roku;
- „Modernizacja linii kolejowej nr 353 na odcinku Toruń Główny - Toruń Wschodni wraz z infrastrukturą dworcową oraz budową nowych przystanków kolejowych w Toruniu - BiT City II" - inwestycja realizowana wspólnie przez PKP PLK S.A. oraz Miasto Toruń;
- Prace na linii nr 353 na odcinku Jabłonowo Pom - Iława - Olsztyn - Korsze - projekt przechodzący przez województwo warmińsko - mazurskie oraz kujawsko - pomorskie (stacja Jabłonowo Pomorskie w powiecie brodnickim);
- Prace na linii kolejowej nr 245 Aleksandrów Kujawski - Ciechocinek w celu przywrócenia przewozów pasażerskich.

Również w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności na terenie województwa kujawsko-pomorskiego wskazano do realizacji 6 zadań:

- Przebudowa urządzeń srk st. Cierpice oraz zabudowa urządzeń sterowania zdalnego ze st. Solec Kujawski w ramach przedsięwzięcia Digitalizacja infrastruktury kolejowej poprzez zabudowę nowoczesnych urządzeń i systemów - etap IV;
- Przeniesienie obsługi urządzeń srk podg. Nieszawka na st. Toruń Główny TrB w ramach przedsięwzięcia Digitalizacja infrastruktury kolejowej poprzez zabudowę nowoczesnych urządzeń i systemów - etap IV;
- Budowa mijanki Bydgoszcz Fordon na linii kolejowej nr 209 Kowalewo Pomorskie - Bydgoszcz Wschód w ramach przedsięwzięcia Likwidacja wąskich gardeł i zwiększenie przepustowości linii kolejowych - etap II;
- Odbudowa stacji Rypin na linii kolejowej nr 33 na odc. Sierpc - Brodnica w ramach przedsięwzięcia Likwidacja wąskich gardeł i zwiększenie przepustowości linii kolejowych - etap II;
- Poprawa bezpieczeństwa na przejazdach kolejowych – etap VII;
- Prace na wybranych odcinkach ciągu linii kolejowej C-E 65.

W ramach Rządowego programu budowy lub modernizacji przystanków kolejowych na lata 2021-2026 na terenie województwa kujawsko-pomorskiego wskazano do realizacji 12 zadań, w tym na terenie Grudziądza oraz wymienionych w interpelacjach powiatów: grudziądzkiego, chełmińskiego i brodnickiego.

Ponadto PKP S.A., jako zarządca nieruchomości dworcowych, realizuje inwestycje w ramach programów modernizacji i budowy obiektów, w tym: Program Inwestycji Dworcowych (PID) oraz Dworce Przyjazne Pasażerom (DPP). W ramach PID na terenie województwa kujawsko-pomorskiego przewidziano do realizacji 9 inwestycji dworcowych, w tym na terenie Włocławka, Torunia i Grudziądz.

24 września 2025 r. został ogłoszony przez Spółkę PKP S.A. program „Dworce Przyjazne Pasażerom”. W ramach nowego Programu zaplanowane zostały 183 inwestycje na 181 dworcach. Na terenie województwa kujawsko-pomorskiego zostały przewidziane do realizacji inwestycje dworcowe takie jak: Bydgoszcz Główna, Ciechocinek, Brodnica, Kowalewo Pomorskie i Nakło nad Notecią. W przypadku uzyskania dodatkowego finansowania możliwa będzie również realizacja dworców Laskowice Pomorskie, Jabłonowo Pomorskie i Włocławek Zazamcze.

W 2025 r. PKP S.A. opracowała również nową formułę współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego pn. „Dworce dla Samorządów”. Inicjatywa ta zakłada możliwość wspólnego prowadzenia remontów i modernizacji obiektów dworcowych o charakterze lokalnym, a następnie przekazania ich w zarządzanie zainteresowanym samorządom. Szczegółowe informacje, w tym kryteria kwalifikacji, dostępne są na stronie internetowej PKP S.A.: <https://www.pkp.pl/pl/pkpaktualnosci/3650-pieniadz-podaza-za-pasazerem-na-dworcach-pkp>.

W zakresie sektora drogowego w ramach działań na istniejącej sieci dróg krajowych w 2025 roku do realizacji zostały skierowane niżej wymienione inwestycje:

- w powiecie włocławskim – Rozbudowa skrzyżowania DK 62 z DP 2907C w m. Mostki;
- w powiecie toruńskim – Poszerzenie istniejącego obiektu mostowego w m. Lubicz DK 10 wraz z rozbudową dojazdów do obiektu;
- w powiecie aleksandrowskim – Budowa budynków warsztatowo - garażowego i socjalno - biurowego na terenie Obwodu Utrzymania Drogi w Zbrachlinie.

Ministerstwo Infrastruktury konsekwentnie – w miarę posiadanych środków finansowych – w 2026 roku i kolejnych latach będzie podejmowało starania, aby kierować do realizacji kolejne inwestycje drogowe, w oparciu o kryteria uwzględniające m.in. wyniki badań stanu nawierzchni, panujący na drodze ruch, wskaźnik wypadkowości oraz ocenę efektywności ekonomicznej zadań.

W gestii Ministra Infrastruktury, dedykowany wsparciu zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego, znajduje się Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg, który ma na celu poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego i parametrów technicznych lokalnej sieci drogowej, a także poprawę oraz zwiększenie atrakcyjności i dostępności terenów inwestycyjnych. Wsparcie inwestycji na drogach samorządowych ze środków Funduszu jest przewidziane do 2030 r., co w tak długiej perspektywie daje gwarancję dalszej systematycznej poprawy stanu dróg.

- IV. W 2025 roku Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji realizował rządowy Program Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2025-2026, obejmujący sześć głównych obszarów tematycznych, które wzmacniają system

ochrony ludności i obrony cywilnej w Polsce. Pierwszy z nich to obiekty zbiorowej ochrony, czyli budowle ochronne, miejsca doraźnego schronienia oraz centralna ewidencja takich obiektów. Drugi – zabezpieczenie logistyczne i zapewnienie ciągłości dostaw, w tym uzupełnienie zasobów oraz zapewnienie podstawowych usług w sytuacjach kryzysowych. Trzeci obszar dotyczy utrzymania i rozwoju podmiotów ochrony ludności, takich jak krajowy system ratowniczo-gaśniczy, Państwowe Ratownictwo Medyczne czy organizacje pozarządowe. W jego ramach przewidziano m.in. zakup sprzętu ratowniczego i logistycznego oraz realizację zadań z zakresu pomocy humanitarnej. Kolejne obszary to edukacja, szkolenia oraz zaplecze szkoleniowe, obejmujące działania edukacyjne, organizację szkoleń, a także badania i rozwój w dziedzinie ochrony ludności. W ramach powyższego obszaru sfinansowano wydruk Poradnika Bezpieczeństwa. Piąty obszar obejmuje Bezpieczną Łączność Państwową oraz systemy alarmowania, ostrzegania i powiadamiania, które mają kluczowe znaczenie w sytuacjach zagrożenia. Ostatni, szósty obszar zakłada utworzenie Korpusu obrony cywilnej – personelu oraz krajowej rezerwy obrony cywilnej, a także oznakowanie podmiotów realizujących te zadania. Realizacja niniejszego programu jest kontynuowana w 2026 roku i trwają prace nad POLiOC na kolejne lata.

Z dniem 1 stycznia 2026 r. weszła w życie ustawa z dnia 21 listopada 2025 r. o ustanowieniu „Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej oraz Służby Ochrony Państwa w latach 2026-2029”. Celem Programu jest wzmocnienie potencjału operacyjnego i infrastrukturalnego służb podległych Ministrowi SWiA, które zapewniają bezpieczeństwo życia, zdrowia i mienia obywateli, tj. Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa. W województwie kujawsko-pomorskim, ze środków ww. Programu, zarówno Policja, jak i Państwowa Straż Pożarna zaplanowały realizację zadań inwestycyjnych oraz zakupy sprzętu i wyposażenia, w tym m.in. transportowego, informatyki i łączności oraz wyposażenia osobistego, specjalnego i ochronnego funkcjonariuszy.

W 2025 r. została uruchomiona kolejna, V edycja, „Rządowego programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej na lata 2025-2028”. W ramach programu Razem bezpieczniej jednostki samorządu terytorialnego i organizacje pozarządowe mogły składać wnioski o dofinansowanie inicjatyw na rzecz bezpieczeństwa. Celem głównym programu Razem bezpieczniej jest poprawa stanu bezpieczeństwa w miejscach publicznych i podniesienie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców społeczności lokalnych.

- V. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, realizował następujące programy. W 2025 roku w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności były realizowane:
- Inwestycja B3.1.1 Inwestycje w infrastrukturę kanalizacyjną lub wodociągową na obszarach wiejskich. W ramach inwestycji zostały przeprowadzone nabory wniosków, w ramach których gminy oraz gminne spółki komunalne mogły ubiegać się o przyznanie wsparcia na budowę, rozbudowę lub modernizację systemów zaopatrzenia w wodę lub odprowadzania ścieków na terenach wiejskich znajdujących się poza aglomeracjami. Wysokość wsparcia wynosiła do 100% kosztów kwalifikowalnych, maksymalnie 5 mln zł na obszar gminy;
 - Inwestycja B3.3.1 Inwestycje w zwiększanie potencjału zrównoważonej gospodarki wodnej na obszarach wiejskich. W ramach inwestycji możliwa

była realizacja przez gminy lub związki międzygminne przedsięwzięć w zakresie budowy, rozbudowy, odbudowy lub przebudowy urządzeń wodnych lub urządzeń melioracji wodnych, z uwzględnieniem retencjonowania wody, w tym wykonania stawów oraz budowli zatrzymujących wodę w rowach melioracyjnych. Wsparcie było udzielane na realizację przedsięwzięcia na obszarze należącym do gminy wiejskiej, miejsko-wiejskiej lub miejskiej do 5 tys. mieszkańców, warunki przyznawania pomocy były określone w regulaminie jednakowym na terenie całego kraju.

Natomiast w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej w 2025 roku realizowane były:

- Interwencja I.10.8 – Scalanie gruntów wraz z zagospodarowaniem poscaleniowym. Interwencja obejmuje scalanie gruntów rolnych w celu poprawy struktury obszarowej gospodarstw, zwiększenia ich konkurencyjności oraz racjonalnego wykorzystania przestrzeni wiejskiej. W ramach działań realizowane jest także zagospodarowanie poscaleniowe, w tym budowa i modernizacja dróg dojazdowych oraz urządzeń melioracyjnych, poprawiających warunki gospodarowania i dostęp do 2 gruntów. O przyznanie pomocy może ubiegać się powiat posiadający nadany numer EP (numer identyfikacyjny producenta);
- Interwencja I.10.10 Infrastruktura na obszarach wiejskich oraz wdrożenie koncepcji inteligentnych wsi – przydomowe oczyszczalnie. Interwencja wspiera rozwój infrastruktury technicznej na obszarach wiejskich, w tym budowę i modernizację przydomowych oczyszczalni ścieków, poprawiających warunki życia mieszkańców oraz stan środowiska. Działania te wpisują się w koncepcję inteligentnych wsi, sprzyjając zrównoważonemu rozwojowi, innowacyjnym rozwiązaniom i efektywnemu gospodarowaniu zasobami. Pomoc ma formę refundacji części kosztów kwalifikowalnych operacji;
- Interwencja I.13.1 – LEADER / Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS) LEADER/RLKS, wspierany ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW). Interwencja jest jedną z interwencji PS WPR ukierunkowaną na budowanie lokalnej tożsamości poprzez aktywizację społeczną i wykorzystanie miejscowych zasobów w sposób zapewniający najlepsze zaspokojenie potrzeb społeczności wiejskich. W ramach LEADER/RLKS funkcjonują lokalne grupy działania (LGD) będące oddolną inicjatywą partnerstwa terytorialnego, składającego się z przedstawicieli różnych segmentów społeczności lokalnej - podmiotów sektora publicznego, przedsiębiorstw prywatnych oraz organizacji społeczeństwa obywatelskiego. Podejście LEADER ma charakter oddolny, co oznacza, że szczegółowy zakres wsparcia oraz wysokość dotacji na danym obszarze zależą od potrzeb zdiagnozowanych przez lokalną społeczność i zapisanych w przyjętej Lokalnej Strategii Rozwoju. Dlatego szczegółowych informacji należy szukać w LGD właściwej dla miejsca planowanej inwestycji
<https://www.ksowplus.pl/bazadanych/baza-lokalnych-grup-dzialania>.

Ponadto MRiRW informuje, że w ramach nowych interwencji, które zostaną uruchomione w 2026 r. i nie funkcjonowały wcześniej, w ramach PS WPR planowana jest do uruchomienia Interwencja I.10.10 – Infrastruktura na obszarach wiejskich oraz wdrożenie koncepcji inteligentnych wsi – Smart Village Interwencja obejmuje inwestycje infrastrukturalne, w tym systemy indywidualnego oczyszczania ścieków oraz projekty wdrażające koncepcję inteligentnych wsi, realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego.

Poniżej zamieszczony jest link do wszystkich planowanych w ramach PS WPR naborów w 2026 r.:

<https://www.gov.pl/web/arimr/harmonogram-naborow-wnioskow-ps-wpr-na-lata-2023-2027>.

- VI. W 2025 roku Minister Edukacji Narodowej uruchomił dwa programy inwestycyjne, których przedmiotem było wsparcie trwających inwestycji, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego prowadzące szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży, o których mowa w art. 2 ust. 2 lit. a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe, z wyłączeniem szkół podstawowych specjalnych, szkół mistrzostwa sportowego, szkół sportowych, szkół artystycznych oraz szkół przy zakładach karnych, szkół w okręgowych ośrodkach wychowawczych, zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich
- Do udziału w programie „Mała szkoła – wsparcie publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego” uprawnione były jednostki samorządu terytorialnego (gminy) prowadzące szkołę podstawową dla dzieci i młodzieży, o której mowa w art. 2 ust. 2 lit. a ustawy - Prawo oświatowe, w których na dzień uruchomienia programu inwestycyjnego liczba uczniów nie przekraczała 70 oraz której wskaźnik zamożności, o którym mowa w art. 24 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 1572 i 1717) wynosił maksymalnie 4 800,00 zł.
- W programie „Mała szkoła – wsparcie publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego na BIS” został zmieniony warunek dostępności w zakresie liczby uczniów. Zmieniono maksymalną liczbę uczniów z 70 do 96. Wskaźnik zamożności został na tym samym poziomie, co w programie „Mała szkoła – wsparcie publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego”. Celem wyżej opisanych programów było wsparcie finansowe zadań inwestycyjnych, polegających na dofinansowaniu zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego, związanych z prowadzeniem szkół podstawowych dla dzieci i młodzieży. W ramach programów udzielano dotacji celowej na dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji związanej z budową obiektu, dostosowaniem obiektu lub zakupem wyposażenia.
- Ponadto w 2025 r. został przyjęty Rządowy program wspierania organów prowadzących szkoły i placówki w rozwijaniu umiejętności cyfrowych dzieci i młodzieży na lata 2025-2029 - „Cyfrowy Uczeń”. Program Cyfrowy Uczeń ma wspierać realizację celów określonych w następujących obszarach Polityki Cyfrowej Transformacji Edukacji w zakresie rozwoju:
- 1) nowych technologii, w tym sztucznej inteligencji w szkołach;
 - 2) metod kształcenia, dydaktyki cyfrowa, cyfrowych zasobów dydaktycznych;
 - 3) dydaktyki cyfrowa, cyfrowych zasobów dydaktycznych;
 - 4) wyposażenia uczniów, nauczycieli i szkół.
- VII. Minister Funduszy i Polityki Regionalnej poinformował, że dla powiatów oraz miast na prawach powiatów z województwa kujawsko-pomorskiego zostało przewidziane wsparcie finansowane ze środków budżetu państwa w kilku formach:
- dla województwa kujawsko-pomorskiego (podobnie jak dla innych województw) wyznaczone zostały środki z budżetu państwa jako uzupełnienie wkładu własnego przy realizacji projektów finansowanych z

programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027;

- powiaty oraz miasta na prawach powiatów z województwa kujawsko-pomorskiego mogą korzystać ze środków unijnych pochodzących z programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 (FEK-P), wdrażanych m.in. za pośrednictwem instrumentów terytorialnych. Jednym z tych instrumentów są Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT). ZIT to forma współpracy, w ramach której partnerstwa miast i otaczających je gmin oraz władze województwa wspólnie realizują projekty. W województwie kujawsko-pomorskim funkcjonuje 5 ZIT: ZIT Bydgoszczy, ZIT Torunia, ZIT Grudziądz, ZIT Inowrocławia oraz ZIT Włocławka;
- kolejny instrument terytorialny, z którego korzystać mogą samorządy z woj. kujawsko-pomorskiego, to Inny Instrument Terytorialny (IIT). IIT związany jest z miastami powiatowymi oraz obszarami powiązаныmi z nimi funkcjonalnie. Ma on na celu przede wszystkim kształtowanie warunków dla wysokiej jakości życia (głównie w zakresie usług publicznych typowych dla poziomu powiatu) oraz konkurencyjności gospodarczej i rynków pracy na poziomie powiatów. Warunkiem korzystania przez JST z IIT jest uczestnictwo w partnerstwie dla wyznaczonego Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej (OPPT). W województwie kujawsko-pomorskim IIT jest realizowany dla 13 OPPT: OPPT Brodnicy, OPPT Grudziądz, OPPT Inowrocławia, OPPT Lipna, OPPT Mogilna, OPPT Nakła nad Notecią, OPPT Radziejowa, OPPT Rypina, OPPT Sępólna Krajeńskiego, OPPT Świecia, OPPT Tucholi, OPPT Wąbrzeźna, OPPT Żnina. W ramach polityki terytorialnej w woj. kujawsko-pomorskim wspierana jest też rewitalizacja (jako jedna z form IIT). Celem realizacji działań jest przeciwdziałanie degradacji przestrzeni zurbanizowanej i zjawiskom kryzysowym. Instrument dedykowany jest miastom prezydenckim, tj. Bydgoszcz, Toruń, Włocławek, Grudziądz, Inowrocław.
W ramach programu FEK-P specyficzną formą polityki terytorialnej jest realizacja IIT Kujawsko-Pomorskie Uzdrowiska. Jego celem jest rozwój turystyki zdrowotnej regionu. Wsparcie dedykowane jest dla Ciechocinka, Inowrocławia oraz miejscowości Wieniec-Zdrój w gminie Brześć Kujawski;
- Rozwój lokalny kierowany przez społeczność (RLKS) to kolejny instrument terytorialny wdrażany w województwie. Jego istotą jest umożliwienie społeczności lokalnej, przez opracowanie lokalnej strategii rozwoju (LSR) i oraz wybór projektów do realizacji, wpływu na kierunki rozwoju i decyzje o przedsięwzięciach, które zostaną sfinansowane ze środków programu regionalnego.

VIII. W 2025 r. Minister Sportu i Turystyki uruchomił ogólnopolskie programy rozwoju infrastruktury sportowej, obejmujące swym zakresem cały kraj, a tym samym również powiaty wskazane w interpelacjach Pana Posła. W ramach tych programów uprawnione podmioty, w szczególności jednostki samorządu terytorialnego, mogły ubiegać się o dofinansowanie realizacji inwestycji dotyczących obiektów sportowych. Były to:

- Program budowy kompleksów sportowych Orlik;
- Program modernizacji kompleksów sportowych Moje Boisko – Orlik 2012;
- Program rozwoju infrastruktury sportowej w województwach;
- Program budowy lodowisk;
- Program budowy pełnowymiarowych boisk piłkarskich;
- Program rozwoju akademickiej infrastruktury sportowej;

- Program modernizacji kompleksów tenisowych;
- Program inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu.

W 2026 roku uruchomione zostały lub zostaną następujące programy:

- Program Szatnia na medal;
- Program modernizacji kompleksów sportowych Moje Boisko – Orlik 2012;
- Program rozwoju infrastruktury sportowej w województwach;
- Program budowy lodowisk;
- Program budowy pełnowymiarowych boisk piłkarskich;
- Program inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu;
- Program budowy pełnowymiarowych sal gimnastycznych i hal sportowych;
- Program budowy i remontów krytych pływalni.

- IX. Minister Zdrowia poinformował, że w roku 2025 kontynuowane były działania o charakterze infrastrukturalnym w ramach różnorodnych wdrożonych programów ze środków unijnych oraz krajowych (budżet Ministerstwa Zdrowia na inwestycje i programy wieloletnie, Fundusz Medyczny oraz środki UE, w tym w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności), w których możliwe było ubieganie się o wsparcie przed podmioty wykonujące działalność leczniczą. W zakresie JST wymienionych w interpelacjach:
- w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, w inwestycji D1.1.1 „Rozwój i modernizacja infrastruktury centrów opieki wysokospecjalistycznej i innych podmiotów leczniczych” w obszarze onkologii ośrodków zakwalifikowanych do Krajowej Sieci Onkologicznej (KSO) - w mieście Włocławek realizowane jest przedsięwzięcie pod nazwą „Podniesienie jakości usług zdrowotnych oraz zwiększenie dostępu do usług medycznych w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. bł. księdza Jerzego Popiełuszki we Włocławku – zakup sprzętu medycznego dla potrzeb udzielania świadczeń onkologicznych”;
 - w ramach Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko na lata 2021–2027 (FEnIKS) realizowane jest przedsięwzięcie pod nazwą „Podniesienie standardu świadczeń zdrowotnych na Oddziale Klinicznym Psychiatrii Młodzieży - poprzez modernizację i doposażenie”; umowę zawarto z Wojewódzkim Szpitalem Zespolonym im. L. Rydygiera w Toruniu, a projekt realizowany jest w ramach naboru nr FENX.06.01-IP.03-002/25, obejmującego wsparcie Centrów Zdrowia Psychicznego dla dzieci i młodzieży (II poziom referencyjny) – II nabór ogólnopolski;
 - w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, w inwestycji D1.1.1 „Rozwój i modernizacja infrastruktury centrów opieki wysokospecjalistycznej i innych podmiotów leczniczych” w obszarze kardiologii ośrodków zakwalifikowanych do OK II i OK III - wsparcie uzyskał również Wojewódzki Szpital Zespolony im. L. Rydygiera w Toruniu na realizację projektu pn. „Poprawa dostępności i jakości opieki kardiologicznej w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym im. L. Rydygiera w Toruniu”;
 - w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, w naborze D1.1.1 „Rozwój i modernizacja infrastruktury centrów opieki wysokospecjalistycznej i innych podmiotów leczniczych” w obszarze kardiologii ośrodków zakwalifikowanych do ośrodków II i III poziomu w ramach Krajowej Sieci Kardiologicznej do końca stycznia 2026 r. planowane jest zawarcie umowy z podmiotem Regionalny Szpital Specjalistyczny im. dr. Władysława Biegańskiego w Grudziądzu na realizację przedsięwzięcia pn. „Rozwój i modernizacja kardiologii w Regionalnym Szpitalu Specjalistycznym w Grudziądzu”.

Jednocześnie Minister Zdrowia zwrócił uwagę, że w ramach FEnKS (Priorytet FENX.06 Zdrowie, Działanie FENX.06.01 System ochrony zdrowia (III nabór)) planowane jest w 2026 r. ogłoszenie naboru w zakresie inwestycji w infrastrukturę, sprzęt i wyposażenie ambulatoryjnej opieki specjalistycznej, zmierzające do odwracania piramidy świadczeń i rozwoju opieki jednego dnia w ponadregionalnych podmiotach leczniczych – będzie to nabór ogólnopolski, a więc dostępny również dla powiatów objętych ww. interpelacjami. Wnioskodawcami w tym naborze będą ponadregionalne podmioty lecznicze udzielające świadczeń zdrowotnych w zakresie ambulatoryjnej opieki specjalistycznej.

- X. Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego w 2025 r. uruchomił następujące programy inwestycyjne:
- Infrastruktura domów kultury;
 - Infrastruktura kultury;
 - Infrastruktura szkolnictwa artystycznego,
- które będą kontynuowane również w 2026 roku. Dodatkowo, w obszarze kultury, środki inwestycyjne w 2025 r. były również przekazywane w ramach środków budżetu państwa, KPO i środków europejskich FEnKS. W 2026 roku planowane jest ogłoszenie naboru na środki Funduszy Norweskich i EOG.

Na koniec warto nadmienić, że po zmianie przepisów o dochodach jednostek samorządu terytorialnego podział środków rezerwy subwencji ogólnej, o której mowa w art. 34 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego odbywa się na nowych zasadach. Środki rezerwy są przeznaczone dla jednostek samorządu terytorialnego realizujących zadania bieżące lub inwestycyjne w obszarze: oświaty, budowy, przebudowy, remontu, utrzymania lub ochrony dróg publicznych, którymi zarządzają jednostki samorządu terytorialnego, pomocy społecznej oraz innych zadań publicznych, których realizacja jest szczególnie uzasadniona względami społecznymi lub gospodarczymi. Reprezentacja samorządu wskazuje obszar, na który zostaną przeznaczone środki rezerwy.

Na podstawie nowych przepisów spośród 13 jednostek wymienionych w interpelacjach środki z rezerwy na uzupełnienie dochodów jednostek samorządu terytorialnego⁴ otrzymały środki z rezerwy na uzupełnienie dochodów JST:

- Powiat Włocławski w kwocie 1.360,8 tys. zł, ze środków rezerwy na uzupełnienie dochodów jednostek samorządu terytorialnego, o której mowa w art. 90 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego z przeznaczeniem na dofinansowanie inwestycji drogowej pn. „Przebudowa obiektu mostowego w miejscowości Zgłowiączka w ciągu drogi powiatowej nr 2919C Żydowo - Zgłowiączka - Wiktorowo”;
- Powiat Chełmiński w kwocie 6.853 tys. zł, ze środków rezerwy na uzupełnienie dochodów jednostek samorządu terytorialnego, o której mowa w art. 34 ust. 1 ww. ustawy, z przeznaczeniem na dofinansowanie inwestycji drogowej pn. „Rozbudowa drogi powiatowej nr 1627C Unisław - Żygląd (etap II)”;
- Toruń w kwocie 53.118 tys. zł, ze środków rezerwy na uzupełnienie dochodów jednostek samorządu terytorialnego, o której mowa w art. 34 ust. 1 ww. ustawy, z przeznaczeniem na dofinansowanie inwestycji drogowej pn. „Rozbudowa ul. Olsztyńskiej w Toruniu na odcinku od ul. Czekoladowej do granicy miasta w ciągu drogi krajowej nr 15”;
- Grudziądz w kwocie 960 tys. zł, ze środków rezerwy na uzupełnienie dochodów jednostek samorządu terytorialnego, o której mowa w art. 90 ust. 1 pkt 2, z

przeznaczeniem na dofinansowanie zadania pn. „Remont ulic w ciągu dróg wojewódzkich i krajowych”.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów i Gospodarki

Hanna Majczyk
podsekretarz stanu

w Ministerstwie Finansów